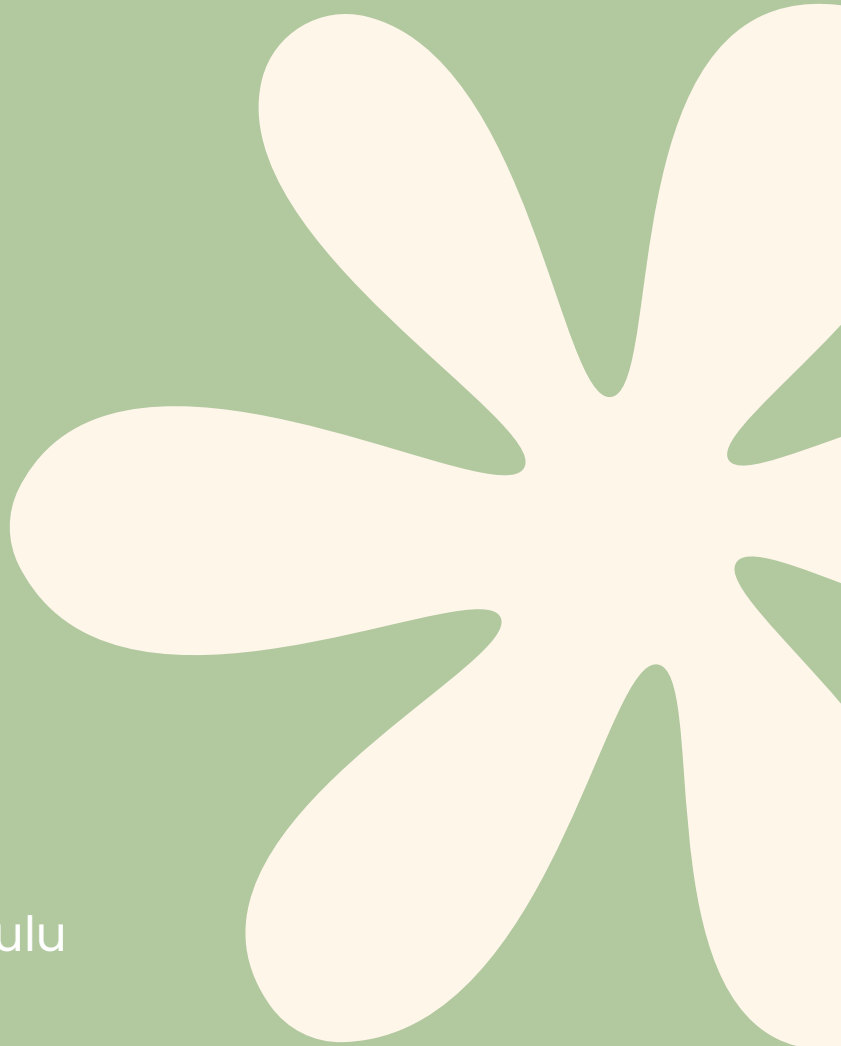

GAS-IDEAPANKKI

-Malliesimerkkejä tavoitteiden asettelun tueksi
lasten toimintaterapiassa

Ella Ollikkala & Venla
Suihkonen
Turun ammattikorkeakoulu
2026

Sisällysluettelo

Lukijalle

3

Aistitiedon käsittely

4

Karkeamotoriikka

6

Hienomotoriikka

8

Päivittäiset toiminnot ja toiminnanohjaus

10

Sosiaalinen osallistuminen ja leikki

12

Lähteet

14

Lukijalle

Tämän ideapankin tarkoituksena on tukea lasten toimintaterapian tavoitteiden asettamista sekä helpottaa GAS-tavoitteiden laatimista ja kuntoutuksen suunnittelua käytännön työssä. GAS-ideapankki mahdollistaa lasten toimintaterapeuttien yhtenäisen ja selkeän tavoitteiden asettelun.

Ideapankki sisältää yhteensä 20 esimerkkিতavoitetta asteikkoineen, jotka ovat koottu aihealueittain ideapankkiin. Esimerkkিতavoitteita ei ole pelkästään tarkoitus käyttää sellaisenaan, vaan ne toimivat mallina siitä, millaisia tavoitteita lasten toimintaterapiassa voitaisiin asettaa.

Tavoitteet asetetaan yhdessä lapsen ja/tai huoltajien kanssa huomioiden lapsen ikätasoisin kehityksen ja toimintakyvyn lähtötason. Näin tavoitteet ovat yksilöllisiä, realistisia ja mahdollisia saavuttaa. (Vroland-Nordstrand ym., 2018, s. 243-248.)

Tavoiteasteikot on tehty mukaillen Kelan Omat-tavoitteeni lomakkeen asteikkoa (Kela, 2015). Esimerkkিতavoitteet on muodostettu toimeksiantajan (TopTerapia Oy) mallitavoitteiden ja tekijöiden oman ammatillisen harkinnan pohjalta.

Ideapankki on Turun ammattikorkeakoulun toimintaterapeuttiopiskelijoiden opinnäytetyön tuotos.

Aistitiedon käsittely

Tavoite 1:

Vireystilan säätelyn vahvistuminen niin, että tehtävätyöskentelyyn osallistuminen helpottuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Minulla ei ole keinoja säädellä vireystilaa.	Selvästi odottamaani matalampi
Minulla on yksi keino säädellä vireystilaa.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Minulla on kaksi keinoa säädellä vireystilaa.	Tavoitetaso
Minulla on kolme keinoa säädellä vireystilaa.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Minulla on neljä keinoa säädellä vireystilaa.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 2:

Aistimuksiin reagointi niin, että pissahätään reagointi vahvistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En reagoi pissahätään.	Selvästi odottamaani matalampi
Reagoin pissahätään kehollisesti (esim. levottomuutena).	Jonkin verran odottamaani matalampi
Reagoin pissahätään eleillä tai ilmeillä.	Tavoitetaso
Reagoin pissahätään sanallisesti.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Reagoin pissahätään tarkoituksenmukaisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 3:

Kuormittavassa ympäristössä toimimisen vahvistuminen niin, että osallistuminen arjen toimintoihin helpottuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Olen erittäin uupunut kuormittavassa ympäristössä.	Selvästi odottamaani matalampi
Olen uupunut kuormittavassa ympäristössä.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Olen ajoittain uupunut kuormittavassa ympäristössä.	Tavoitetaso
Olen vähäisesti uupunut kuormittavassa ympäristössä.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
En ole uupunut kuormittavassa ympäristössä.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 4:

Tarkkaavaisuuden säätelyn kehittyminen niin, että pystyn tekemään annetun tehtävän koulussa.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Keskeytän annetun tehtävän jatkuvasti.	Selvästi odottamaani matalampi
Keskeytän annetun tehtävän useita kertoja.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Keskeytän annetun tehtävän satunnaisesti.	Tavoitetaso
Teen annetun tehtävän lähes ilman keskeytyksiä.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Teen annetun tehtävän ilman keskeytyksiä.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 5:

Tasapainon kehittyminen niin, että sukkien pukeminen onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty seisomaan yhdellä jalalla ilman tukea.	Selvästi odottamaani matalampi
Seison yhdellä jalalla alle 3 sekuntia ilman tukea.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Seison yhdellä jalalla 3-6 sekuntia ilman tukea.	Tavoitetaso
Seison yhdellä jalalla 7-10 sekuntia ilman tukea.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Seison yhdellä jalalla 11 sekuntia tai enemmän ilman tukea.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 6:

Tasapainon ja kehonhallinnan vahvistuminen niin, että pyörällä ajaminen onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty ajamaan pyörällä.	Selvästi odottamaani matalampi
Ajan pyörällä alle 5 metriä.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Ajan pyörällä 5-10 metriä.	Tavoitetaso
Ajan pyörällä 11-16 metriä.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Ajan pyörällä hallitusti 17 metriä tai enemmän.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 7:

Käsien ja jalkojen samanaikaisen koordinaation vahvistuminen haarahypyssä.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty tuottamaan haarahypyn kaltaista liikettä.	Selvästi odottamaani matalampi
Pystyn liikuttamaan vain molempia käsiä tai jalkoja yhtäaikaan.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Pystyn liikuttamaan molempia käsiä ja jalkoja, mutta en samanaikaisesti.	Tavoitetaso
Pystyn liikuttamaan molempia käsiä ja jalkoja samanaikaisesti, mutta liike on vielä epävarma.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Pystyn liikuttamaan molempia käsiä ja jalkoja samanaikaisesti haarahypyssä.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 8:

Yläraajan motoriikan kehittyminen niin, että pallon heittäminen onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty heittämään palloa.	Selvästi odottamaani matalampi
Heitän pallon kohti kohdetta 1 metrin etäisyydeltä.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Heitän pallon kohti kohdetta 2 metrin etäisyydeltä.	Tavoitetaso
Heitän pallon kohti kohdetta 3 metrin etäisyydeltä.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Heitän pallon kohti kohdetta 4 metrin etäisyydeltä.	Selvästi odottamaani korkeampi

Hienomotoriikka

Tavoite 9:

Silmä-käsikoordinaation kehittyminen niin, että saksilla leikkaaminen vahvistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Osaan leikata hapsuja.	Selvästi odottamaani matalampi
Osaan leikata paperin halki.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Osaan leikata suoraa viivaa pitkin.	Tavoitetaso
Osaan leikata neliön ääri viivoja pitkin.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Osaan leikata ympyrän ääri viivoja pitkin.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 10:

Hienomotoristen taitojen kehittyminen, jotta kypsä kynäote vahvistuisi.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En käytä kolmisormiotetta itsenäisesti.	Selvästi odottamaani matalampi
Käytän kolmisormiotetta vain harvoin itsenäisesti.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Käytän kolmisormiotetta ajoittain itsenäisesti.	Tavoitetaso
Käytän kolmisormiotetta lähes aina itsenäisesti.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Käytän kolmisormiotetta itsenäisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 11:

Kaksikätesen työskentelyn vahvistuminen, jotta pukeminen onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En käytä vetoketjua itsenäisesti.	Selvästi odottamaani matalampi
Käytän vetoketjua aikuisen fyysisellä tuella.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Käytän vetoketjua aikuisen sanallisella tuella.	Tavoitetaso
Käytän vetoketjua lähes itsenäisesti.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Käytän vetoketjua itsenäisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 12:

Hienomotoristen taitojen kehittyminen niin, että tarttumaote vahvistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En onnistu käyttämään saksia.	Selvästi odottamaani matalampi
Onnistun tarttumaan saksiin.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Onnistun avaamaan ja sulkemaan sakset.	Tavoitetaso
Onnistun leikkaamaan lyhyesti.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Onnistun leikkaamaan tarkoituksenmukaisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Päivittäiset toiminnot ja toiminnanohjaus

Tavoite 13:

Toiminnanohjauksen kehittyminen niin, että siirtymätilanteissa toimiminen sujuvoituu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Siirtymätilanteet eivät suju minulta.	Selvästi odottamaani matalampi
Siirtymätilanteet sujuvat minulta aikuisen jatkuvalla ohjauksella.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Siirtymätilanteet sujuvat minulta osittaisella aikuisen ohjauksella.	Tavoitetaso
Siirtymätilanteet sujuvat minulta vähäisellä aikuisen ohjauksella.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Siirtymätilanteet sujuvat minulta itsenäisesti ilman aikuisen ohjausta.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 14:

Päivittäisten toimintojen edistyminen, jotta wc-toiminnot sujuvoituvat.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pissaa wc-pönttöön koskaan.	Selvästi odottamaani matalampi
Pissaan wc-pönttöön joskus.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Pissaan wc-pönttöön ajoittain.	Tavoitetaso
Pissaan wc-pönttöön usein.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Pissaan wc-pönttöön aina.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 15:

Toiminnanohjauksen vahvistuminen niin, että istuminen pöydän ääressä onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
Tarvitsen jatkuvaa muistuttelua pöydässä istumiseen.	Selvästi odottamaani matalampi
Tarvitsen usein muistuttelua pöydässä istumiseen.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Tarvitsen ajoittain muistuttelua pöydässä istumiseen.	Tavoitetaso
Tarvitsen harvoin muistuttelua pöydässä istumiseen.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
En tarvitse muistuttelua pöydässä istumiseen.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 16:

Pukeutumisen taitojen kehittyminen niin, että itsenäinen pukeutuminen vahvistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pue vaatteita itse, vaan aikuinen fyysisesti pukee minut.	Selvästi odottamaani matalampi
Puen vaatteita yhdessä aikuisen fyysisellä avustuksella.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Puen vaatteita aikuisen sanallisella ohjauksella.	Tavoitetaso
Puen vaatteita aikuisen vähäisellä sanallisella ohjauksella.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Puen vaatteet itsenäisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Sosiaalinen osallistuminen ja leikki

Tavoite 17:

Sosiaalisten taitojen kehittyminen niin, että osallistuminen yhteiseen peliin toisten lasten kanssa onnistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty pelaamaan lautapeliä toisten lasten kanssa.	Selvästi odottamaani matalampi
Pystyn pelaamaan lautapeliä toisten lasten kanssa aikuisen vahvalla tuella.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Pystyn pelaamaan lautapeliä toisten lasten kanssa aikuisen kevyellä tuella.	Tavoitetaso
Pystyn pelaamaan lautapeliä toisten lasten kanssa lähes itsenäisesti.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Pystyn pelaamaan lautapeliä toisten lasten kanssa täysin itsenäisesti.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 18:

Sosiaalisten leikkitaitojen vahvistuminen niin, että ikätasoinen yhteisleikki mahdollistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En osallistu toisten lasten leikkeihin.	Selvästi odottamaani matalampi
Osoitan kiinnostusta toisten lasten leikkejä kohtaan (esim. katsekontakti).	Jonkin verran odottamaani matalampi
Hakeudun toisten lasten lähelle, mutta en osallistu leikkeihin.	Tavoitetaso
Osallistun hetkellisesti toisten lasten leikkeihin.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Osallistun toisten lasten leikkeihin.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 19:

Sosiaalisten taitojen vahvistuminen niin, että avun pyytäminen arjen tilanteissa mahdollistuu.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pyydä apua aikuiselta.	Selvästi odottamaani matalampi
Pyydän harvoin apua aikuiselta.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Pyydän joskus apua aikuiselta.	Tavoitetaso
Pyydän useimmiten apua aikuiselta.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Pyydän apua aikuiselta.	Selvästi odottamaani korkeampi

Tavoite 20:

Sosiaalisten taitojen kehittyminen niin, että pystyn jakamaan leluja toisen lasten kanssa.

Tavoitteen toteutumisen tasot	Asteikko
En pysty jakamaan leluja toisten lasten kanssa.	Selvästi odottamaani matalampi
Jaan lelun, mutta saan voimakkaan tunnerektion.	Jonkin verran odottamaani matalampi
Jaan lelun, mutta saan kohtalaisen tunnerektion.	Tavoitetaso
Jaan lelun, mutta saan lievän tunnerektion.	Jonkin verran odottamaani korkeampi
Jaan lelun ilman tunnereaktiota.	Selvästi odottamaani korkeampi

Lähteet

Kela. (2015). Omat tavoitteeni. Kela. <https://www.kela.fi/benefit-forms/GAS1.pdf>

Vroland-Nordstrand, K., Eliasson, A.-C., Krumlinde-Sundholm, L., & Johansson, U. (2018). Parents' experiences of conducting a goal-directed intervention based on children's self-identified goals: A qualitative study. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 25(4), 243–251.
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28573942/>